

خاطررتان باشد نظام کهن
مثل گویی بزرگ ترها برای بچه ها و
قصه هایی که ویژه برای آنها باگفته می شد به قدری بسامان و
حساب شده بود که پژوهشگران شگفت زده شده و می شوند
از این همه فرهیختگی و فرزانیگی نسل ها که با همین مثل ها
منتقل می شده و آموزگار بچه ها و آماده سازشان برای
رویارویی با چالش های زیست گاری بوده. افسانه های پریان
و مثل های مردمی به راستی کمک کار و هنمون بچه های
پرشور برای کنارآمدن با هراس هاشان و نارسایی هاشان
مانند رقابت های خواهر برادری و قهرشدن و اضطراب های
مختلف و فشارهای دوران بلوغ (گشتی) و مانند آنها بودند
ضمن این که انگیزه و دانایی بایسته را برای برگزشتن از سداها
و تسهیل رشد عاطفی، کمال جویی، بلند همتی، آینده نگری
و... به بچه ها حالی می کردند.

حتی خشونت های قصه هاشان بچا وسنجیده بود و نیازهای
روانی ویژه ای را برآورده می کرد. کارکرد قصه ها و داستان ها
چنان در گستره خودآگاه تا ناخودآگاه بچه ها قانع کننده و
بنیادین است که نمی توان برای برخی از بچه های امروزی
حسرت نخورد که دست شان از چنین مجموعه بزرگی از
میراث نیاکان فرهمند و مادران فرزانه این سرزمین همانند
لالایی ها، مثل ها و بازی های ایرانی با آن همه معناهای
پیدا و پنهان با آن همه آموزه های انسان ساز کوتاها است.
می دانیم که از بچه های امروز به هرروی دریغ شده و آنها
بی بهره اند از چنین نظام دیرین و موثر آموزشی و پرورشی
به خاطر تاکتیریی های مدرنیتبه و از سوی دیگر به خاطر
گرفتاری بزرگ ترها در لای چرخ های گران و البته نچرخ؛ زندگی
امروزمان. واقعا با چه ترفندی می توان کودک را امیدوار به
آینده، مهربانه و مهرورز، خوشبین و نوآور بارآورد اگر مثل و
داستان رازاز روزگارشان گرفته باشیم.

افسانه های پریان ما هر اندازه هم خیال و واقعیت را
درهم می آمیختند مرز باریک دریافت راستی و درستی از
دروغ را حقیقت را از پندار برای دریافت بچه ها و کمک به
رشد خردمندی شان باز می گذاشتند اما اگر امروز کودکان را
مقابل آثار خارجی رسانه های بی نظارت رها کنیم، می بینیم
که انیمیشن ها واقعیت های زندگی را (نه زندگی ایرانی را)
چنان که دلخواه غرب و نظام سلطه مهبیونسیم جهانی است
به بچه ها هجی می کنند و به همین خاطر لازم است که در
زمینه ساخت و ترویج کارتون و برنامه کودک ایرانی بیش از
پیش کمر همت بیندیم. کارتون های غربی هاتحریف همه ان
باورها و نیک نهادی هایی است که برای بالندگی شان کودکان
به آنها نیاز دارند و نمی توانند آن راز جایی دیگر بگیر بیآورند.
فن فرانتس عقیده دارد بنیان عمومی و پایه روان انسان

همین داستان های پریان است.
دیگر پژوهشگر باورش این است که با داستان های پریان،
گشایش گره های روانی کودک ممکن می شود و بچه ها برای
بسامان شدن و ساماندهی روان شان به این مثل ها نیاز
دارند؛ به ویژه بتل هایم که زبان مثل ها و داستان پریان و
قصه های جادویی را یک زبان ویژه جهانی می شمارد که زبان
همه بشریت در همه دوران و همه فرهنگ هاست. گسترش
دانایی و تشخیص وظیفه و شناخت هیجان ها از آن مواردی
است که کودک با داستان های کودکانه کهن فرامی گیرد نه با
توصیه و اندرز مستقیم مانند چگونگی روبه رو شدن با مسائل
هستی که نمادپردازی همین داستان های پدربزرگ ها و
مادربزرگ ها با برانگیختن اندیشگری و تخیل به بچه درابین
رویارویی یاری می رساند. با کارتون های برآمده از فرهنگ
غرب چطور بچه به جامعه پذیری از جنس ایران اسلامی ناثل
می شود؟ پس برای فرهنگ پذیری کودکان مان، برای ارضای
یوایی اش و برای سیراب شدن کنجکاوی هایش باید در امر
تنوع وکثرت تولید از یک سوو با آموزش سواد رسانه ای از سوی
دیگر، اواربه سمت تماشای آثار ایرانی (والته باکیفیت) سوق
دهیم تا این تاثیرپذیری مخرب بی اثر شود.

روایت متفاوت جنگ تحمیلی در «یدو»

مخاطبان شبکه نمایش می توانند سه شنبه ساعت ۲۱ به
تماشای فیلم «یدو» بنشینند. یدو فیلمی به کارگردانی مهدی
جعفری، نویسندگی مهین عباس زاده و مهدی جعفری و
تهیه کنندگی محمدرضا مصباح محصول سال ۱۳۹۹ کانون
پرورش فکری کودکان و نوجوانان است که برنده سیمرغ
بلورین بهترین فیلم در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر
شده است. این فیلم براساس داستان «زخم شیر» از صمد

طاهری ساخته شده است. در خلاصه داستان این فیلم آمده
است: داستان فیلم درباره ماه های آغازین جنگ تحمیلی
است؛ دورانی که خانواده های شهرهای مختلف آبادان
به ناچار خانه، کاشانه و همه دلیستگی خود را رها کردند و به
شهرهای دیگر پناه بردند تا جان خود را نجات دهند اما در
این میان مادری قصد ندارد خانه و کاشانه خود را رها کند
ولی پسر بزرگ تر و نوجوان خانواده، از دست این تصمیم مادر

گفت وگویی «جام جم» با آریا طاهری، تهیه کننده برنامه شبکه نسیم

هشدارهای پلیسی را نگو نگفتی!

شاید برای تان پیش آمده باشد که در مرادوات روزمره در شرایطی قرار گرفته باشید که عده ای بخواهند از شما سوء استفاده کنند و اصطلاحا کلاه تان را بردارند. این که بدانید و آگاه باشید چطور می توان در دام کلاه برداران نیفتاد و زیرکانه با چنین افرادی برخورد کرد، نکته بسیار مهمی است و دانستن آن برای هر کسی لازم است. از این رو شبکه نسیم و موسسه فرهنگی هنری ناچی هنر، اقدام به ساخت برنامه ای با عنوان نگو نگفتی به تهیه کنندگی آریا طاهری و اجرای یزدان فتوحی در حوزه اجتماعی کرده اند که روزهای یکشنبه و سه شنبه ساعت ۱۸ و ۲۰ دقیقه از شبکه نسیم روی آنتن می رود. این برنامه با زبانی طنز و آیتم های جذاب پلیسی سراغ آسیب های اجتماعی می رود تا با افزایش میزان آگاهی عمومی نسبت به جرایم، از وقوع آنها در آینده پیشگیری کند. موضوعاتی نظیر سرقت، جعل و کلاهبرداری، شبکه های هرمی و... از جمله مسائلی است که در نگو نگفتی به آن پرداخته می شود.

برداشتن به جرایم خردتر

آریا طاهری که پیش از این تهیه کنندگی و اجرای مسابقه سرخ را در دو فصل از این شبکه برعهده داشته در گفت وگو با جام جم در خصوص شکل گیری و ایده اصلی این برنامه توضیح می دهد: با توجه به تجربه ساخت دو فصل از مسابقه سرخ که یک مسابقه جنایی و موضوعاتش پیرامون جرایم سنگین مثل قتل، سرقت و کلاهبرداری های کلان بود، به این فکر افتادیم که به مسائل و جرایم کوچک تر هم بپردازیم؛ مثل کلاهبرداری های اینترنتی یا امنیت ساختمانی که در آن یک موتوری رفت و آمد می کند و در کل چیزهایی که ممکن است در زندگی هر کسی اتفاق بیفتد و پیش بیاید. در واقع ما می خواستیم هم مثل سرخ جرایم بزرگ و خشن و

هم جرایم خرد و روزمره؛ مثل خرید های اینترنتی و جیب پری و... را در نگو نگفتی پوشش بدهیم. وی در ادامه درباره قالب طنزی که برای چنین موضوعات مهمی در نظر گرفته هم می افزاید: در پاسخ به این سؤال باید به برنامه سرخ برگردیم که برنامه ای کاملا جدی و فارغ از هر گونه طنز و شوخی بود ولی از این موضوع هم نباید ساده گذشت که بخشی از مخاطبان شبکه نسیم منظر دیدن برنامه هایی با محتوای طنز و شوخی هستند، ما سعی کردیم در نگو نگفتی از این نوع بیان محتوا بهره بگیریم که به موضوعات با زبان طنز و استندآپ کمدی بپردازیم. حتی در برخی آیتم ها کودکان در نقش بزرگسالان هستند. یعنی پلیس، بچه است یا کودکی نقش مادر را بازی می کند، بنابراین سعی کردیم بچه ها را هم به این آیتمی که برای شان آموزنده است، جذب کنیم. از طرفی در آیتم های دوربین مخفی هم سعی کردیم پیام های مهمی را در خصوص هشدارهای پلیسی بدهیم. قطعاً زبان طنز، گیرایی بیشتری دارد و می توان با این زبان حرف های مهمی زد. یعنی با لحنی که مخاطب می زند، پیام را بهتر درک می کند و میزان تاثیرگذاری کار هم بیشتر می شود.

طنز پرداز نیستم

مجری هوش برتر در پاسخ به این سؤال که چطور سوزها را اولویت بندی و انتخاب می کنند هم

زندگی؛ یک مسیر بی انتها

نگو نگفتی، دکور خاصی دارد که طاهری درباره طراحی آن می گوید: ما سعی کردیم یک فضای خودمانی خلق کنیم، به این نحو که آدم ها به همدیگر نزدیک باشند و تماشاچی ها هم نقطه مقابل منکلم نشینند و در کنارش قرار گیرند. اگر دقت کرده باشید در پشت آقای فتوحی، دالان بی انتهایی قرار دارد که خودش

عصبانی است. مدام به جان مادر غر می زند که مانند تمام اهالی محل از آنجا پروند تا از بین نرفته اند. به هر بهانه ای با مادر بحث می کند و حرف از رفتن می زند. مادر اما بسیار بیشتر از تصور بدو، عاشق خانه ای است که در آن مادر شده است. ستاره پسبانی، میلاد صویلاوی، محمد مهدی آلبوعلی، ریحانه آریامنش، اکبر اودود، سعید آلبوعبادی، عبدالحلیم تقلبی و رضا نوری از بازیگران این فیلم هستند.

و شاید مخاطب هم این را از من نمی پذیرفت اما خب، یزدان فتوحی تجربه زیادی در کارهای طنز دارد. هم بازی کرده و هم کارگردانی. همچنین سابقه حضور در خندوانه را دارد. ضمن این که از دانش بالایی در زمینه مدیریت گفتار و صحنه نیز برخوردار است. بنابراین فکر می کنم انتخاب درستی را برای اجرای این برنامه داشتیم. درواقع می توانم بگویم ما هم از چهره و هم از دانش و تجربه یزدان فتوحی در برنامه بهره می گیریم.

خانواده کوچک دوست داشتی

این تهیه کننده و مجری می گوید: به نظر من برنامه پتانسیل زیادی برای ادامه دار شدن دارد، چون موضوعاتی در آن مطرح می شود که برای مردم مهم است. از طرفی ما در نگو نگفتی به جرائم خردی می پردازیم که به زندگی انسان امروزی خیلی مرتبط است. مثلا ما تا چند سال پیش فیشینگ و خریدهای اینترنتی

نداشتیم یا این که تعداد بیک هایی که به واسطه خریدهای اینترنتی وارد ساختمان ها می شوند به قدری زیاد شده که لازم است یک سری نکات در این برنامه گفته شود. ما به مرور این جرائم را بررسی می کنیم و براساس گستردگی و درگیری مردم با آنها سوزها را پیدا و برایش برنامه تولید می کنیم تا در این

نداشتیم یا این که تعداد بیک هایی که به واسطه خریدهای اینترنتی وارد ساختمان ها می شوند به قدری زیاد شده که لازم است یک سری نکات در این برنامه گفته شود. ما به مرور این جرائم را بررسی می کنیم و براساس گستردگی و درگیری مردم با آنها سوزها را پیدا و برایش برنامه تولید می کنیم تا در این

خصوص در سطح جامعه آگاهی بخشی کنیم. به همین خاطر فکر می کنم این برنامه همچنان می تواند ادامه داشته باشد. البته در ماه های محرم و صفر برنامه نداریم و بعد از وقفه ای بازم هم برمی گردیم. وی در بخش دیگری از این گفت وگو درباره بازخوردی که از مخاطبان گرفته هم عنوان می کند: طبق نظرسنجی صورت گرفته، طیفی که بیننده برنامه بودند به برنامه علاقه نشان دادند و طبیعی است نقطه نظراتی هم داشتند که ما آنها را بررسی کرده و در برنامه های بعد اعمال می کنیم؛ مثلا این که پیشنهاد یک سری آیتم ها را دادند و دوربین مخفی و بخش خانواده کوچک مان را دوست داشتند و با آن ارتباط برقرار کردند. مخاطبان همچنین از اجرای آقای فتوحی هم رضایت داشتند.

خاطرات جمعی

طاهری درباره حضور تماشاچی ها در استودیو و خاطراتی که در خلال برنامه تعریف می کنند هم توضیح می دهد: دوستانی که در استودیو

به عنوان تماشاچی حضور پیدا می کنند، افرادی از طیف مختلف جامعه هستند. درواقع می توانم بگویم درباره موضوع برنامه دانش قبلی ندارند و از قبل چیزی با آنها هماهنگ نشده است.

به استودیو که می آیند، با موضوع برنامه مواجه می شوند و همان جا و در لحظه سعی می کنیم از تجربیاتی که ممکن است با موضوع برنامه داشته باشند، برای مان تعریف کنند. قصدمان این است بدانیم چقدر موضوعات ما می تواند در جامعه آبیدهی داشته و آدم ها را با خودش درگیر کرده باشد. درواقع این آزمون برای ما هم محسوب می شود و از طرفی وقتی مخاطب می بیند ۱۵ - ۱۰ نفر در استودیو هستند که آنها هم ممکن است این تجربه را داشته باشند، شاید بیشتر مراقبت کند. وی می افزاید: گاهی وقت ها ممکن است عده ای، آنچه را که ما در رسانه می گویم نپذیرند یا بگویند ما حواس مان هست و فریب این چیزها را نمی خوریم اما زمانی که ببینند مجری یک برنامه این موضوع را می گوید و افرادی عادی هم که در آن استودیو حضور دارند چنین تجربه ای را داشتند، شاید بیشتر حواس شان را جمع کنند تا ما شاهد کاهش این جرائم در سطح جامعه باشیم.

«بازی مرگ» کره جنوبی در شبکه ۴

سریال جدید بازی مرگ، یک درام فانتزی محصول ۲۰۲۳ کره جنوبی است که به تازگی روی آنتن شبکه چهار رفته است. این مینی سریال هشت قسمت سستی، ساخت کره جنوبی به کارگردانی لی ونسیک است و در آن ستوانی گوگ، یارک سوداوی ولی جانه ووک به ایفای نقش پرداخته اند. در خلاصه داستان این مینی سریال آمده است: «جوانی ناامید به نام جانه در مواجهه با سختی ها و یک سلسله شکست ها به فکر مرگ خود خواسته می افتد و با جلوه مرگ مواجه می شود و مأوریت می یابد که بارها و بارها مرگ را در ۱۲ زندگی دیگر تجربه کند تا فرصت زندگی را به دست آورد. بازی مرگ، از امروز روی آنتن رفته و هر شب ساعت صفر پامداد پخش می شود. از جمله نقش های این سریال معروف، می توان به چوی شی وون در نقش یارک چین ته، سونگ هون در نقش سونگ جه سو، کیم کانگ هون در نقش کوان هیوک سو، جانگ سونگ جو در نقش لی جو هون و لی جه ووک در نقش چونه سانگ اشاره کرد.

«موقعیت مهدی» به سرزمین سامورایی هارفت

فیلم سینمایی «موقعیت مهدی» به کارگردانی هادی حجازی فر، از تولیدات مرکز سیمافیلم در هجدهمین دوره جشنواره فیلم جشنواره فیلم کانازاوا (Kanzawa Film Festival) حضور دارد. این جشنواره که از ۴ الی ۸ سپتامبر (۱۴ الی ۱۸ شهریور) برگزار می شود، رویدادی سالانه است که در شهر کانازاوا در استان ایشیکاواای ژاپن برگزار می شود. جشنواره فوق بیشتر به نمایش فیلمسازان نو ظهور و آثار آنها مشهور است. فیلم سینمایی موقعیت مهدی تاکنون در جشنواره های فیلم های هنر پلیس ایتالیا (در سال ۲۰۲۳) و جاگوار هند (در سال ۲۰۲۳) حضور داشته و در لبنان نیز اکران عمومی شده است. موقعیت مهدی زندگی شهید مهدی باکری و رابطه وی با خانواده، حضور در جبهه های دفاع مقدس به همراه برادرش شهید حمید باکری، فرماندهی سپاه عاشورا در دفاع مقدس و به شهادت رسیدن او را به شیوه ای هنرمندانه روایت می کند. داستان این فیلم در شش پرده روایت می شود؛ داستان درباره زندگی مهدی باکری و رابطه وی با همسرش، شرکت در جنگ ایران و عراق همراه برادرش حمید باکری، فرماندهی سپاه عاشورا در جنگ و به شهادت رسیدن وی است.

«داستان های فوتبال» در قاپ مستند

مستند «داستان های فوتبال» هیجان فوتبال اروپا در مستطیل سبز را روایت می کند. این مستند با نگاهی جامع به روزهای پر افت و خیز فوتبال اروپا از شبکه مستند پخش می شود. مهدی مافی، نویسنده این مجموعه در این باره گفت: در فصل اول این مجموعه مستند که همزمان با یورو ۲۰۲۰ بود، سراغ معرفی کشورهای اروپایی رفتیم و سعی کردیم یک داستان فوتبالی از هر کشور را به تصویر بکشیم. البته کلید طلایی هر داستان، پیوند ورزشی، فرهنگی و اجتماعی هر کشور با مخاطبان ایرانی بود. برای مثال وقتی درباره فوتبال بلژیک مستند می ساختیم، نگاهی به شکل گیری نسل طلایی فوتبال در این کشور و ملزومات تکرار این اتفاق در کشورمان داشتیم. برخی از قسمت های این مجموعه مستند هر شب ساعت ۱۹ و تکرار آن روز بعد ساعت ۳ و ۳۰ دقیقه و ۱۳ و ۳۰ دقیقه از شبکه مستند سیما پخش می شود. تهیه کننده این مستند وحید پناهواست و کارگردانی آن در دست مهدی افضل زاده بوده.

